

Barrandovská 15 – Jaroslav Dušek:

Dětství v jihoamerické květeně

Do pěti let jsem vyrůstal na Barrandově (*Pozn.: tj. do roku 1966*). Tenkrát jsme bydleli ve vile s dědou Jaroslavem a babičkou Evou Rytinovými. (*Pozn.: Barrandovská 15*) Žil tam také generální tajemník Světové odborové organizace Saillant. Dědeček a babička byli dělničtí kádři, jak se jim tenkrát říkalo, děda pracoval jako topič a zahradník, babička byla hospodyně. Obývali jsme suterén, nahoře sídlil ještě italský diplomat Casadelli.

Vila měla obrovskou zahradu. Vedla až dolů, na skálu nad strakonickou silnicí. Její nejkrásnější část tvořil skleník větší než samotná vila; mohl jsem se tak odmalička pohybovat mezi jihoamerickými rostlinami. Jako malý jsem nevěděl, že jsou jihoamerické, pochopil jsem to až po mnoha letech, když jsem ucítil na jihoamerickém kontinentě stejnou vůni. Uprostřed zimní zahrady stála velká palma, která narostla časem natolik, že střechu skleníku zvedala.

Později ji museli odstranit, to už jsme tam nebydleli. Nyní můžu s hrdostí tvrdit, že jsem dětství strávil obklopený jihoamerickou květenou a akvárii. Rád jsem dědu pozoroval při práci. Sledoval jsem, jak zkušeně zdobí zahradu neuvěřitelnými záhony. Vytvářel podivuhodné geometrické tvary z kvetoucích rostlin, chodili se na ně dívat lidé z širokého a dalekého okolí. Děda byl zřejmě opravdu vynikající zahradník.

Taky se mi líbil bazén. Děda ho vždycky napustil, a když ho čistil, dával do něj modrou skalici. Já a sestra jsme se v něm občas koupali. V zahradě stály dva altány, jeden velký pod ořechem, druhý malý na skále, k němu jsem se chodíval dívat na řeku. Sledoval jsem strakonickou silnici, po které občas projelo nějaké auto, třeba jen jedno za hodinu. Spartak, oktávka, nějaká dodávka, minor, moskvič. Trávil jsem dlouhé hodiny pozorováním řeky a aut. Miloval jsem přívoz do Braníka. Když jsme jezdili převoznickou lodí, bylo to velmi dobrodružné. Převozník nahodil motor, odrazil loď, proud nás nabral. Někdy taky nemohl motor nahodit'. Trhl startovacím lankem - a nic. Byl jsem vzrušený jak to dopadne. Říkal jsem si: „Co když nás ten proud odnese?" Ale nahodil ho vždycky a řeku jsme přepluli. Pozoroval jsem loď, byla trochu křivá, připomínala mi zahnutý banán.

To byla vždycky událost, když se jelo! A co bylo s podivem, naši ji získali, ani nevím proč, na chatu na Sázavu. Byla to úplně první loď, kterou jsme měli. Děda ji sehnal právě od onoho převozníka. Jako dítě jsem se pak na ní učil veslovat, ovládal jsem tuhle obří pramici, jež nakonec shnila a museli jsme ji vyměnit za jinou. Časoprostor dětství byl tajemný a užasný.

Taky si vzpomínám, že na zahradě byli dva trilobiti. Děda mi tvrdil, že jeden je pravý a druhý umělý. Ten menší, jakoby rozmazaný, byl pravý. Druhý větší, byl umělý. Chodili jsme se sestrou po zahradě, dívali se na ně a představovali si, jak asi vypadali za života. Zahrada nám sice nabízela veliký prostor, ale kamarádů jsme moc neměli. Vlastně si ani na nikoho nevzpomínám. Do pěti šesti let jsem kromě vlastní rodiny, občas generálního tajemníka či jeho dcery Marie-Jeanne, diplomata a přátelského černého jezevčíka ze sousedního argentinského velvyslanectví (*Pozn.: Barrandovská 17*), který se jmenoval Dick, nevidal téměř nikoho.

Moje maminka

Rodiče inklinovali k herectví. Seznámili se spolu v ochotnickém souboru divadla Máj. Jejich touha po tomhle druhu umění je pak přivedla až ke zkouškám na DAMU. Tedy hlavně tátu... Maturitu sice neměl, ale ta se dala dodělat průběžně. Přestože se dostal do užšího kola, nakonec ho nevzali. Máma už ke zkouškám ani nešla, asi nechtěla nic v tátovi jítřit. Aspoň tak mi to jednou zdůvodnila. Přitom ve čtrnácti letech vyhrála celostátní recitační soutěž!

Máma měla slavného příznivce, herce Miloše Nedbala, jenž ji jako herečce fandil. Byl to náš soused na Barrandově (*Pozn.: Barrandovská 46*). Pak si ještě vzpomínám na filmového režiséra Petra

Schulhoffa, který bydlel naproti (*Pozn.: Skalní 21*). Občas k nám zašel, vždycky na mě koukl a povídal: „Ten chlapeček by už byl na česneku, ale na másle by ještě nebyl!“ Báal jsem se, že mě sní. Byl jsem ještě malý. Tenhle Petr Schulhoff byl tmavý, vyzáblý, měl za sebou pobyt v koncentráku a zřejmě to v sobě nějak nesl. Měl jsem z něj zvláštní pocit...

*Úryvek je převzat z vyprávění herce Jaroslava Duška otištěné v knize Pavlíny Brzákové *Ze mě, cesta blázna a vnitřní svět Jaroslava Duška*, vydané v roce 2011 nakladatelstvím Emitent. Děkujeme panu Jaroslavu Duškovi za souhlas s otištěním úryvku.*